

Dr Wojciech Michalski

jest pracownikiem Działu Naukowo-Wydawniczego Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej imienia Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. Jego zainteresowania badawcze obejmują problemy z kręgu dziejów regionu lubelskiego (zwłaszcza tych średniowiecznych), kultury rycerskiej i popularnych tradycji historycznych oraz inkunabulistyki. Praca doktorska Wojciecha Michalskiego powstała w Zakładzie Historii Powszechnej Średniowiecznej UMCS pod kierownictwem profesora Jacka Banaszkiwicza – jej tematem były tradycje o czynach wojennych króla Szkocji Roberta Bruce i jego towarzyszy (podczas konfliktu z Anglią na początku XIV w.) w eposie *The Bruce* pióra Johna Barboura (około 1376 roku). Prelegent jest autorem artykułów dotyczących problematyki tradycji, zbiorowej pamięci i kultury rycerskiej w późnośredniowiecznych szkockich poematach *The Bruce* i *Wallace*, a także tekstów z kręgu regionalistyki. Problemy tradycji o najeździe tatarskim na Polskę zimą 1340/1341 roku są przedmiotem artykułu w bieżącym numerze periodyku „Bibliotekarz Lubelski” (tom 57, 2014) wydawanego przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną imienia Hieronima Łopacińskiego w Lublinie.

jest pracownikiem Działu Naukowo-Wydawniczego Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej imienia Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. Jego zainteresowania badawcze obejmują problemy z kręgu dziejów regionu lubelskiego (zwłaszcza tych średniowiecznych), kultury rycerskiej i popularnych tradycji historycznych oraz inkunabulistyki. Praca doktorska Wojciecha Michalskiego powstała w Zakładzie Historii Powszechnej Średniowiecznej UMCS pod kierownictwem profesora Jacka Banaszkiwicza – jej tematem były tradycje o czynach wojennych króla Szkocji Roberta Bruce i jego towarzyszy (podczas konfliktu z Anglią na początku XIV w.) w eposie *The Bruce* pióra Johna Barboura (około 1376 roku). Prelegent jest autorem artykułów dotyczących problematyki tradycji, zbiorowej pamięci i kultury rycerskiej w późnośredniowiecznych szkockich poematach *The Bruce* i *Wallace*, a także tekstów z kręgu regionalistyki. Problemy tradycji o najeździe tatarskim na Polskę zimą 1340/1341 roku są przedmiotem artykułu w bieżącym numerze periodyku „Bibliotekarz Lubelski” (tom 57, 2014) wydawanego przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną imienia Hieronima Łopacińskiego w Lublinie.

Towarzystwo Biblioteki Publicznej
im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie

Obleżenie zamku lubelskiego przez Tatarów zimą 1340/1341 roku

Spotkanie poprowadzi
dr Wojciech Michalski

Obleżenie zamku lubelskiego przez Tatarów zimą 1340/1341 roku.

W okresie przed panowaniem Jagiellonów Lublin, jako miasto pograniczne, był regularnie celem wrogich najazdów. Tradycje o niektórych z tych łupieżczych ataków stały się częścią historycznej pamięci miejscowej społeczności na długie stulecia. Do dziś doskonale znana jest legenda o śnie Leszka Czarnego i jego zwycięstwie nad Jaćwingami powracającymi do swych ziem po splądrowaniu Lublina w 1282 r. Mniej popularna jest natomiast tradycja o zwycięskiej obronie zamku lubelskiego przed oblegającymi gród Tatarami (oraz wspomagającymi ich Rusinami), co miało miejsce zimą roku 1340/1341.

Informacja o tym, że lubelski zamek został wówczas obleżony przez Tatarów pochodzi z powstałego w II połowie XIV wieku dziełka (a w istocie fragmentu zapewne szerszej narracji historycznej) zwanego *O koronacji Kazimierza, króla Polski*, które zachowało się w kompilacji historycznej zwanej *Wielką kroniką*. Dla autora tej relacji skuteczna obrona grodu nad Bystrzycą była wydarzeniem bardzo ważnym. Najeźdźcy zostali wcześniej powstrzymani przed przekroczeniem Wisły przez armię dowodzoną osobiście przez Kazimierza Wielkiego ale to właśnie niepowodzenie pod murami zamku lubelskiego skłoniło ich do odwrotu z ziem polskich. W przekazie tym nie wspomina się natomiast o obronie samego miasta.

Wiemy też, że w roku 1342 doszło do ponownej sprzedaży lubelskiego wójtostwa, co może świadczyć o tym, że dotychczasowy wójt – Maciej z Opatowca (który miał zapewnioną dziedziczość swego urzędu) zginął w trakcie najazdu. Bez wątplenia, na początku lat 40-tych XIV wieku gmina miasta Lublina przeżyła zatem poważny wstrząs. Jednocześnie, sukces obrońców lubelskiego zamku w walce z bardzo groźnym nieprzyjacielem był bez wątplenia wydarzeniem rodzącym tytuł do niemałej chwały.

Co ciekawe, relacje o tatarskim najeździe na Polskę z 1340/1341 roku pojawiają się dość licznie w dziełach historyków środkowo-europejskich i północnowłoskich piszących właśnie około połowy XIV wieku. Spróbujemy zatem przyjrzeć się temu, jakie echa poza granicami Polski wzbudziły walki z dzikimi i budzącymi strach najeźdźcami, których ważny epizod rozegrał się na terenie współczesnego Lublina. Jeszcze bardziej zainteresuje nas jednak to, jakie tradycje o obronie lubelskiego zamku przechowywali dawni lublinianie. Jak się bowiem okazuje, przynajmniej począwszy od drugiej połowy XVI wieku można wskazać ślady ich rozpowszechnienia i popularności wśród mieszkańców Lublina.

Miniatura przedstawia obleżenie Legnicy przez Tatarów w roku 1241, pochodzi z XV-wiecznego rękopisu pt. *Zywot św. Jadwigi, księżnej śląskiej*.

200 lat spółdzielczości na ziemiach polskich

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej LSM

Towarzystwo Biblioteki Publicznej
im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie

Obleżenie zamku lubelskiego

przez Tatarów zimą 1340/1341 roku

Prowadzenie **dr Wojciech Michalski**

Spotkanie odbędzie się

we wtorek 24 maja 2016 r. o godz. 18:00

w Galerii Sztuki Domu Kultury LSM

w Lublinie, ul. K. Wallenroda 4a, tel. 81 743 48 29

www.domkulturyism.pl

Wstęp wolny